

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Zaaknummer : 916069
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie (SMI) Heemstede 2022

SAMENVATTING

Gemeenten zijn sinds 2005 verantwoordelijk voor de uitvoering van kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie (SMI). Met deze gewijzigde en tevens geactualiseerde verordening wordt geregeld dat ouders met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of een psychisch probleem, die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst, passende (financiële) ondersteuning kunnen ontvangen ten behoeve van een gezonde ontwikkeling van het kind.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen de Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie Heemstede 2022 vast te stellen;
2. Het voorstel voor te leggen aan de commissie Samenleving om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 oktober 2021;

besluit:

de Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie Heemstede 2022 vast te stellen (A-stuk)

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

AANLEIDING

Gemeenten zijn sinds 2005 verantwoordelijk voor de uitvoering van kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie (SMI). Kinderopvang op basis van SMI is een vangnetregeling gericht op het bieden van tijdelijke, financiële ondersteuning in de kosten van kinderopvang voor gezinnen die vanwege medische en/of sociale omstandigheden (tijdelijk) niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. De omstandigheden moeten van dien aard zijn dat het kind zich zonder de inzet van kinderopvang niet goed of gezond zou kunnen ontwikkelen. Er moet dan ook sprake zijn van een verband tussen de beperking of problematiek van de ouder en de noodzaak tot gebruik van kinderopvang.

In de huidige Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie Heemstede 2016 vindt uitsluiting plaats op basis van financiële criteria. De tegemoetkoming voor kinderopvang op sociaal-medische gronden wordt alleen verstrekt als het belastbaar gezinsinkomen minder dan € 38.000 per jaar is. De VNG heeft, in overleg met gemeenten en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, SMI-richtlijnen opgesteld waarin staat dat er geen uitsluiting van de doelgroep mag bestaan op basis van financiële criteria. Uitsluiting van de doelgroep op basis van financiële criteria is niet wenselijk, gezien SMI preventief werkt en hiermee de inzet van zwaardere gezinshulp (vanuit de Jeugdwet of Wmo) kan worden voorkomen. Heemstede volgt deze richtlijn al, zodat er geen ouders en kinderen tussen wal en schip dreigen te vallen, en maakt hiervoor nu nog gebruik van de hardheidsclausule die is opgenomen in de verordening.

Het aanpassen van de financiële criteria is aanleiding tot het verder actualiseren van de huidige verordening naar aanleiding van nieuwe inzichten.

MOTIVERING

De richtlijnen die zijn opgesteld door de VNG en de signalen vanuit de uitvoering en Loket Heemstede zijn reden om de verordening te actualiseren.

Wijzigingen

Voorgesteld wordt om een aantal wijzigingen door te voeren ten opzichte van de vigerende verordening:

1. Het loslaten van een inkomensgrens;
2. Wijzigen gevraagde gegevens bij aanvraag;
3. Advies via Loket Heemstede of Centrum voor Jeugd en Gezin Heemstede (hierna: CJG);
4. Omvang en duur tegemoetkoming;
5. Optie tot opnemen van aanvullende eisen door gemeente.

Ad. 1. Het loslaten van een inkomensgrens

In de huidige SMI-regeling vindt uitsluiting plaats op basis van financiële criteria. De tegemoetkoming wordt alleen verstrekt als het belastbaar gezinsinkomen minder dan €38.000,- per jaar is. Hierdoor kan een bepaalde groep ouders geen beroep doen op de SMI-regeling. De VNG heeft SMI-richtlijnen gepubliceerd waarin staat dat er geen uitsluiting van de doelgroep mag bestaan op basis van financiële criteria of bij schulden. Heemstede volgt op dit moment al deze richtlijn, zodat er geen ouders en kinderen tussen wal en schip dreigen te vallen, en maakt hiervoor gebruik van de hardheidsclausule die is opgenomen in de verordening. SMI werkt preventief en kan de inzet van zwaardere gezinshulp (en hogeren

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

kosten) voorkomen. Daarnaast vindt er bij de overige gemeentelijke regelingen voor kinderopvang (peuteropvang en voorschoolse educatie) ook geen uitsluiting plaats op basis van financiële criteria. Bovendien betalen ouders een inkomensafhankelijke ouderbijdrage. De gemeente financiert enkel het deel dat door de Belastingdienst zou zijn betaald als de ouders wel recht hadden gehad op kinderopvangtoeslag. Voorgesteld wordt om de inkomensgrens uit de verordening te halen en uitsluitend te kijken naar de noodzaak voor kinderopvang vanwege sociaal-medische problematiek van ouders, die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.

Ad. 2. Wijzigen gevraagde gegevens bij aanvraag

In de huidige verordening staat dat de ouder bij de aanvraag direct een contract of offerte van de kinderopvanginstelling dat de kinderopvang gaat verzorgen dient aan te leveren. Bij een negatief besluit kan dit leiden tot onbegrip bij de ouder. De uitvoering signaleert dat het gesprek met de ouder om te wijzen op een toereikende voorliggende voorziening(en) in deze gevallen moeizaam verloopt. Ze hebben immers al een contract afgesloten met de kinderopvanginstelling of een offerte opgevraagd. Het voorstel is om deze gegevens pas op te vragen nadat het Loket of CJG een positief advies heeft gegeven.

Daarnaast dient de ouder volgens de huidige verordening bewijsstukken aan te leveren waaruit blijkt dat de afname van kinderopvang op grond van lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen van de ouder of het kind zelf noodzakelijk is. De uitvoering signaleert dat professionals deze medische gegevens niet altijd willen aanleveren en constateren dat een toelichting van de ouder op de sociale en medische omstandigheden van ouder, diens eventuele partner en kind(eren) volstaat. Het voorstel is om de aanlevering van bewijsstukken te laten vervallen en te vervangen door een omschrijving van de sociale en medische situatie door ouders zelf. Het Loket of CJG zal aanvullend onderzoek doen naar de medische en sociale omstandigheden van het gezin, ter voorbereiding op het opstellen van een advies.

Ad. 3. Advies via Loket Heemstede of CJG

Het voorstel is om in de verordening op te nemen dat het college zowel advies kan vragen aan het Loket Heemstede als het CJG.

In de huidige verordening is opgenomen dat dit advies wordt opgesteld door het Loket Heemstede. In de praktijk komt het voor dat een gezin en de gezinssituatie bij het CJG bekend is, maar nog niet of in mindere mate bij het Loket. In een dergelijke situatie is het wenselijk dat het CJG het advies op kan stellen, zodat de ouder niet nogmaals zijn of haar verhaal hoeft te doen bij het Loket. Per casus zal afgestemd worden of het Loket of het CJG het advies opstelt. Vervolgens stemmen zij het opgestelde advies met elkaar af. Ter ondersteuning zal hiertoe een nieuw werkproces opgesteld worden.

Ad. 4. Omvang en duur tegemoetkoming

Het voorstel is om een eenmalige verlengingsoptie van maximaal 12 maanden op te nemen, indien na herbeoordeling blijkt dat de noodzaak tot inzet van kinderopvang nog steeds aanwezig is en er geen toereikende voorliggende voorzieningen zijn. Ervaring toont aan dat 12 maanden (initiële toekenning) niet altijd voldoende is om (evt. met ingezette hulpverlening) de situatie te verbeteren.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Aanvullend wordt voorgesteld om het maximum aantal uur van 26 te wijzigen in 33 uren per week. Hiermee wordt aangesloten bij hetgeen in de praktijk gebruikelijk (3 dagen dagopvang).

Ad. 5. Optie tot opnemen van aanvullende eisen

De ouder en diens eventuele partner zijn verplicht zelf al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat de noodzaak tot het afnemen van kinderopvang op sociaal-medische gronden zowel in omvang als in duur zo beperkt mogelijk is. Het voorstel is om een lid toe te voegen waarin wordt opgenomen dat het college aanvullende eisen kan stellen (indien het college dit noodzakelijk acht) gericht op het verbeteren van de situatie om de noodzaak tot inzet van kinderopvang op sociaal medische gronden tot een minimum te beperken. Sturing via het Loket of CJG is hierdoor mogelijk, passend bij de situatie van de ouder.

FINANCIËN

De uitvoering van de SMI-regeling valt onder programma 6: Jeugd. Met de vaststelling van de nieuwe verordening zijn geen extra middelen (financieel of anderszins) gemoeid. Dit komt omdat de voorgestelde wijzigingen een formalisering zijn van de werkwijze in de praktijk.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De verordening wordt op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

BIJLAGEN

1. Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie Heemstede 2022;
2. Was-woord tabel van de oude en nieuwe verordening;
3. Toelichting Verordening kinderopvang op sociaal-medische indicatie Heemstede 2022.